

Pobieranie i przechowywanie materiału biologicznego do badań diagnostycznych w kierunku gruźlicy.

Ogólne zasady pobierania i przechowywania materiału biologicznego do diagnostyki gruźlicy:

Pobrany materiał umieścić w jałowym naczyniu jednorazowego użytku (np. w jałowej probówce typu Falcon /w jałowym pojemniku przeznaczonym do badania mikrobiologicznego-posiewu moczu/).

Naczynie opisać danymi pacjenta (imię, nazwisko, PESEL) oraz próbki (rodzaj materiału, data pobrania). Wypełnić skierowanie i dołączyć do próbki.

Materiał dostarczyć do laboratorium niezwłocznie po pobraniu. [Materiały kliniczne, które nie mogą być natychmiast dostarczone do laboratorium, przechowywać w lodówce /w 4°C/.]

1. Plwocina

- Protezy /wkładki zębowe należy wyjąć poprzedniego dnia wieczorem, przed rozpoczęciem higieny jamy ustnej.
- Pojemnik na materiał należy otworzyć dopiero w momencie pobierania materiału.
- W przypadku trudności z odkrztuszeniem plwociny należy zastosować metody wspomagające (oklepywanie pleców, nawadnianie pacjenta, podanie leków mukolitycznych, inhalacje hipertonicznym roztworem NaCl lub środkiem mukolitycznym).

-Pobranie plwociny:

- Naczynie należy oznaczyć danymi identyfikującymi pacjenta i próbkę.
- Plwocina powinna być odkrztuszona rano, na czczo, po uprzednim wypłukaniu jamy ustnej przegotowaną wodą (należy pamiętać o wyjęciu protezy).
- Należy wykrztuszać bezpośrednio do jałowego naczynia (probówka zakręcana typu Falcon).
- Ilość plwociny powinna wynosić od 2 do 4 ml.
- **Materiał dostarczyć niezwłocznie do laboratorium. Materiały kliniczne, które nie mogą być natychmiast dostarczone do laboratorium muszą być przechowywane w lodówce w 4°C.**
- Należy dostarczyć 3 próbki w ciągu 3 kolejnych dni.

2. Poptuczyny oskrzelowe

- Wydzielinę pobierać drogą aspiracji przez kanał bronchoskopu po przepłukaniu oskrzeli jałowym roztworem soli fizjologicznej.
- Pobrany materiał umieścić w jałowej probówce typu Falcon.
- Naczynie należy opisać danymi pacjenta i próbki, wypełnić skierowanie.
- **Materiał dostarczyć niezwłocznie do laboratorium. Materiały kliniczne, które nie mogą być natychmiast dostarczone do laboratorium muszą być przechowywane w lodówce w 4°C.**

3. Poptuczyny żołądkowe

- Materiał należy pobierać rano, **na czczo** za pomocą zgłębnika dwunastniczego wprowadzonego do żołądka podając ok. 50-100ml jałowej soli fizjologicznej.
- Pobrany materiał umieścić w jałowej probówce typu Falcon.
- Naczynie należy opisać danymi pacjenta i próbki, wypełnić skierowanie.
- **Materiał dostarczyć niezwłocznie do laboratorium. Materiały kliniczne, które nie mogą być natychmiast dostarczone do laboratorium muszą być przechowywane w lodówce w 4°C.**

4. Płyn z opłucnej

- **Pobrany przez klinicystę w maksymalnej ilości.**
- Pobrany materiał umieścić w jałowym pojemniku.
- Naczynie należy opisać danymi pacjenta i próbki, wypełnić skierowanie.
- **Materiał dostarczyć niezwłocznie do laboratorium. Materiały kliniczne, które nie mogą być natychmiast dostarczone do laboratorium muszą być przechowywane w lodówce w 4°C.**

5. Płyn mózgowo-rdzeniowy

- **Pobrany poprzez nakłucie lędźwiowe przez klinicystę w możliwie dużej ilości.**
- Pobrany materiał umieścić w jałowej probówce.
- Naczynie należy opisać danymi pacjenta i próbki, wypełnić skierowanie.
- **Materiał dostarczyć niezwłocznie do laboratorium. Materiały kliniczne, które nie mogą być natychmiast dostarczone do laboratorium muszą być przechowywane w lodówce w 4°C.**

6. Zawartość ropni, materiał z przetoki

- Pobrany strzykawką lub wymazówką zwilżoną jałową solą fizjologiczną przez klinicystę.
- Pobrany materiał umieścić w jałowej probówce.
- Naczynie należy opisać danymi pacjenta i próbki, wypełnić skierowanie.
- **Materiał dostarczyć niezwłocznie do laboratorium. Materiały kliniczne, które nie mogą być natychmiast dostarczone do laboratorium muszą być przechowywane w lodówce w 4°C.**

7. Zawartość węzła chłonnego

- Pobrany przez klinicystę poprzez nakłucie rozmiękłego węzła chłonnego lub po nacięciu zrośniętego węzła lub samoistnego przebicia ropnia.
- Pobrany materiał umieścić w jałowej probówce typu Falcon.
- Naczynie należy opisać danymi pacjenta i próbki, wypełnić skierowanie.
- **Materiał dostarczyć niezwłocznie do laboratorium. Materiały kliniczne, które nie mogą być natychmiast dostarczone do laboratorium muszą być przechowywane w lodówce w 4°C.**

8. Fragmenty tkanek, wyskrobiny kostne

- Materiały pobierane podczas zabiegów chirurgicznych należy umieścić w jałowym pojemniku dodając niewielką ilość jałowej soli fizjologicznej.
- Naczynie należy opisać danymi pacjenta i próbki, wypełnić skierowanie.
- **Materiał dostarczyć niezwłocznie do laboratorium. Materiały kliniczne, które nie mogą być natychmiast dostarczone do laboratorium muszą być przechowywane w lodówce w 4°C.**

9. Mocz

- Należy pobrać całą porcję moczu po nocy po porannej toalecie i osuszeniu ujścia cewki moczowej do jałowego pojemnika.
- **Nie należy stosować podłoży transportowo-wzrostowych.**
- Naczynie należy opisać danymi pacjenta i próbki, wypełnić skierowanie.
- Badanie należy wykonać 3-krotnie przed podjęciem leczenia.
- Badanie kontrolne w czasie leczenia można wykonać po odstawieniu leków na 72 godziny.

/wg zaleceń IGICHP/